

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 8/100-11033, екз. № 2

28.04.2016 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ПО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНите ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНите
ПРИ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА БОЙКА МАРИНСКА
На изх. № КВНО-653-16-29/20.04.2016 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МАРИНСКА,

Във връзка с Ваше писмо под горния номер, Ви информирам, че след подписване на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз традиционно в българското законодателство, уреждащо дейността и структурата на Министерството на вътрешните работи (МВР), директорите на областни дирекции на МВР (ОДМВР) и началниците на районни управления (РУ) се назначават след провеждане на конкурс. Такива са текстовете в глава Петнадесета на Закона за Министерството на вътрешните работи (в сила от 01.05. 2006 г., отменен на 01.07.2014 г.) и в глава Седма на действащия Закон за МВР (в сила от 01.07.2014 г.). По препоръка на Европейската комисия в закона от 2006 г. е въведен принципа на конкурсното начало, който обхваща както първоначалното постъпване на държавна служба,

така и заемането на ръководни длъжности след провеждане на конкурс за израстване в кариерата.

В държавите членки на Европейския съюз няма практика ръководните длъжности в правоохранителните органи да се заемат след провеждане на пряк избор. В Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Чехия, Унгария, Франция, Република Хърватска и Финландия регионалните полицейски началници се назначават в рамките на съответната правоохранителна институция от съответния орган по назначаване.

Директорите на ОДМВР и началниците на РУ са държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР) и статутът им се ureжда със ЗМВР. Принципите, на които се основава постъпването и професионалното развитие на служителите на МВР са:

1. прозрачност - прилагане на ясни и точни критерии за оценка и процедурни правила за назначаване, професионално развитие и прекратяване на служебните правоотношения;
2. публичност - обявяване на процедурите и механизмите за подбор и развитие в кариерата;
3. обективност - чрез отчитане на личните качества, компетентността (квалификацията и опита) и резултатите от служебната дейност;
4. равни възможности на всеки служител за развитие в кариерата;
5. прилагане на мотивационни механизми за професионално развитие;
6. конкурсно начало чрез осигуряване на обективност при отчитане на професионалните качества, опит и квалификация;
7. забрана за дискриминация;
8. планиране и управление на подбора и развитието в кариерата.

Директорите на ОДМВР и началниците на РУ се назначават след провеждане на конкурс, чиято основна цел е да установи дали съответният служител отговаря на специфичните условия за заемане на длъжността. Тази преценка се извършва от нарочно определена конкурсна комисия, състояща се от служители на МВР.

Директорите на ОДМВР се назначават от министъра на вътрешните работи и са пряко подчинени на главния секретар. Началниците на РУ на МВР се назначават от министъра на вътрешните работи и са пряко подчинени на директора на ОДМВР.

Главният секретар на МВР е висшата професионална длъжност в министерството, който се назначава с указ на президента на републиката по предложение на Министерския съвет. Основните му функции са свързани с планирането, организирането и контрола върху основните дейности на министерството и отговорност за изпълнението им, както и с организацията и контрола на взаимодействието между основните структури на МВР при извършване на тези дейности;

За главен секретар на МВР могат да бъдат назначавани лица, които отговарят на изискванията за постъпване на държавна служба и притежават не по-малко от 10-годишен професионален стаж в службите за сигурност или за обществен ред, от които поне 5 години на ръководна длъжност. 10-годишен професионален стаж се изиска и при назначаването на директорите на ОДМВР, а за началниците на РУ на МВР изискуемият стаж е 7 години.

Изпълнението на служебните задължения на държавните служители в МВР е подчинено на основните принципи заложени в Закона за администрацията, относящи се до всички държавни служители, а именно законност, откритост и достъпност, отговорност и отчетност, ефективност, субординация и координация, предвидимост, обективност и безпристрастност.

Разпоредбата на чл. 116, ал. 1 от Конституцията на Република България определя държавните служители като изпълнители на волята и интересите на нацията, като изрично предвижда, че при изпълнение на своята служба те са длъжни да се ръководят единствено от закона и да бъдат политически неутрални. Съгласно чл. 116, ал. 2 от Конституцията на Република България условията, при които държавните служители се назначават и освобождават от длъжност и могат да членуват в политически партии и синдикални организации, както и да упражняват правото си на стачка, се определят със закон.

Принцип, въз основа на който се осъществява дейността на МВР, е политическият неутралитет. Съгласно чл. 146, ал. 3 от ЗМВР служителите на МВР не могат да членуват в политически партии, да осъществяват политическа дейност, да изразяват политически възгледи, както и да предприемат други действия по служба, с които се нарушава политическият им неутралитет. В чл. 153, ал. 3, т. 5 от ЗМВР се предвижда, че е налице несъвместимост със службата в МВР, ако държавен служител е избран за президент, вицепрезидент, народен представител, член на Европейския парламент от Република България, кмет или общински съветник.

Друга гаранция за политическия неутралитет на държавните служители в МВР се съдържа в Изборния кодекс, който регламентира че не може да бъдат посочвани и регистрирани като кандидати от името на партии и коалиции служителите от Министерството на вътрешните работи.

По абсолютно идентичен начин е уреден статутът и на държавните служители в общото законодателство относно държавната служба. Съгласно дадената в чл. 2, ал. 1 от Закона за държавния служител (ЗДСл) легална дефиниция, държавен служител е лице, което по силата на административен акт за назначаване заема платена щатна длъжност в държавната администрация и подпомага органа на държавна власт при осъществяване на неговите правомощия.

Член 4, ал. 2 от ЗДСл изрично указва, че при изпълнение на своята служба държавният служител трябва да бъде политически неутрален. В чл. 18 от същия закон е предвидено, че изпълнението на държавната служба се основава на принципите на законност, лоялност, отговорност, стабилитет, политическа неутралност и йерархична подчиненост.

Заемането на длъжността директор на Областна дирекция на МВР и началник на Районно управление след провеждане на прям избор предполага липса на служебно правоотношение, тоест длъжността няма да се заема от държавен служител, а по този начин би се затруднило осъществяването на основните дейности на министерството, тъй като главният секретар като висш професионален ръководител няма да може да реализира предвидените по закон

ръководни, контролни и координационни функции спрямо тези лица, чиито правоотношения са възникнали в резултат на прям избор.

Прекият избор на директорите на ОДМВР и началниците на РУ на МВР може да повдигне сериозни въпроси относно спазването на основните принципи, свързани с изискванията за наличие на професионални качества за заемането на ръководни длъжности в правоохранителната система или спазването на принципа за политически неутралитет. Освен това трябва да се постави въпросът дали след прекия избор на полицейските началници би могло да се стигне до създаването на предпоставки за такава самостоятелност на тези ръководни служители, която да влезе в противоречие с принципите за субординация и координация в системата за защита на националната сигурност с принципите, въз основа на които се осъществява държавната служба и управлението на бюджета и финансите.

В заключение следва да се отбележи, че подкрепата на въпроса в Предложението за провеждане на национален референдум може да доведе до съществени промени в действащите нормативни актове, регламентиращи основни дейности на правоохранителната система като защитата правата и свободите на гражданите, противодействието на престъпността, защитата на националната сигурност, опазването на обществения ред, както и координацията и взаимодействието между държавните органи.

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО КОАЛИЦИОННА ПОЛИТИКА И
ДЪРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЯ И
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РУМЯНА БЪЧВАРОВА